

Thesis Title Space of Resistance and Place of Local Knowledge in Northern Thai Ecological Movement

Author Mr. Prasert Trakansuphakon

Degree Doctor of Philosophy (Social Science)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Chairperson
Professor Dr. Anan Ganjanapan	Member
Professor Dr. Yos Santasombat	Member

ABSTRACT

This study was conducted mainly in the two river basins of Mae Wang, and Mae Khan in Northern Thailand. The place of local/situated knowledge in the Northern Ecological Movement of Northern Thailand (NEM) is examined within the context of eco-politics at local, national, and global levels. My objectives in this thesis are (1) to study the Northern Thai Ecological Movement (NEM), which drew on the local knowledge of the Karen in the creation of a space of resistance, (2) to study how the Northern Thai Ecological Movement has constructed its strategy in interacting with the state and other actors to create the space of resistance, and (3) to study the roles of elements of local knowledge (cultural resources such as oral traditions), and where these resources are utilized such as in the Ecological Movement in Northern Thailand.

The thesis describes the construction of a space of resistance, where the NEM responds/negotiates regarding the enclosure policy of the nation state. The focus of NEM is to resist the government's expansion of protected areas and to demand the legal recognition of community forests and the customary land rights of ethnic lowlanders and highlanders, in general, and of the Karen, in particular. The NEM mode of activity has been shaped by the local knowledge of the Karen, and Karen's cultural knowledge has been transformed because of NEM's connection to eco-politics. Karen's cultural knowledge was influential in shaping the environmental movement in Northern Thailand, Thailand in general, and at international levels.

In crossing between different spaces, from the global, to the Thai and the Karen, a larger social space is created between different groups of peoples who are involved in the same movement. The leaders are able to communicate within the movement in order to cross different spaces of understanding on issues that they are working on. Through the reinterpretation of cultural resources, the leaders, as cultural producers create symbolic power. This has led to the construction of a space of resistance and a new discourse which challenges that of the dominant mainstream. Leaders also have the ability to shift between various spaces in the struggle in what becomes a pan-movement (local, Thai, global) in which various peoples need to relate to each other.

Debates within NEM show how there are differences in response to the movement. This shows that the Karen movement is not uni-linear, but multi-directional and contains complexity in terms of vision, direction and strategy. It is not a consensus, not unanimous, but always contains some degree of conflict.

The Northern Thai Ecological Movement is a subjective movement, not simply a spiritual movement, and clearly has real objectives. The main objective has been to gain a space where the Karen and others can claim control of their environment over and against what the state may dictate.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	พื้นที่การต่อต้านและสถานะของความรู้ท้องถิ่นในขบวนการเคลื่อนไหวด้านนิเวศในภาคเหนือของประเทศไทย	
ผู้เขียน	นายประเสริฐ ตระการศุภกร	
ปริญญา	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สังคมศาสตร์)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. ชยันต์ วรรธนะภูติ	ประธานกรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร. อานันท์ กาญจนพันธุ์	กรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ทำการวิจัยส่วนใหญ่ในพื้นที่เครือข่ายลุ่มน้ำสองลุ่มน้ำคือเครือข่ายลุ่มน้ำแม่วางและเครือข่ายลุ่มน้ำแม่ขาน การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าสถานะของความรู้ท้องถิ่นในบริบทของการเมืองสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นระดับชาติและนานาชาติกลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมในภาคเหนือของประเทศไทยได้เอาความรู้นั้นมาใช้อย่างไร ฉะนั้นวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาพื้นที่การต่อต้านในการตอบโต้กับการครอบงำทางนโยบายของรัฐของกลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมของภาคเหนือของไทย 2) เพื่อศึกษาว่ากลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมของภาคเหนือของไทยได้สร้างยุทธศาสตร์โดยนิยามใหม่ความเป็นตัวตนของคนปกากะญอให้กลายเป็นพื้นที่การต่อต้านในการปะทะสังสรรค์กับรัฐและกลุ่มกระทำกลุ่มอื่นๆและ 3) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์ประกอบขององค์ความรู้ท้องถิ่นได้ถูกใช้ประโยชน์ที่ไหน อย่างไรในขบวนการเคลื่อนไหวด้านนิเวศในภาคเหนือของประเทศไทย

งานวิจัยนี้ได้บรรยายการสร้างพื้นที่การต่อต้านเมื่อกลุ่มสิ่งแวดล้อมภาคเหนือได้ตอบโต้กับนโยบายผลักดันคนออกจากป่าของรัฐ จุดเน้นก็คือการตอบโต้เพื่อหยุดการขยายตัวของนโยบายเพื่อเรียกร้องสิทธิในการจัดการป่าชุมชนและยอมรับการจัดการป่าตามประเพณีของชุมชนท้องถิ่นของคนที่อยู่ในป่าทั้งคนข้างล่างและข้างบน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนปกากะญอเพราะกิจกรรมของกลุ่มเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมภาคเหนือได้รับอิทธิพลจากความรู้ท้องถิ่นของปกากะญอและความรู้เหล่านี้ก็ถ่ายโอนมาเพราะกลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมได้มาเกี่ยวโยงกับการเมืองสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นความรู้ท้องถิ่นของปกากะญอได้มีอิทธิพลต่อกลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมมิใช่เฉพาะระดับท้องถิ่นแต่ไปถึงระดับชาติและนานาชาติ

การข้ามไปข้ามมา ระหว่างพื้นที่ จากระดับโลกมายังประเทศไทยและมาถึงชุมชนปกากะญอ พื้นที่ทางสังคมที่กว้างใหญ่ออกไปเหล่านี้ได้สร้างกลุ่มคนที่หลากหลายหันมาร่วมมือกัน ผู้นำสามารถสื่อสารข้ามพื้นที่ของการเข้าใจกันต่อประเด็นที่กำลังต่อสู้อยู่ ผู้นำสามารถที่จะเปลี่ยนพื้นที่ที่หลากหลายพื้นที่ในการต่อสู้ซึ่งทำให้เกิดกลุ่มเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมร่วมกันในทุกระดับทั้งระดับโลก ระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์หันมาเข้าหากันและกัน

การถกเถียงกันเองและการแสดงข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันที่มีต่อกลุ่มเคลื่อนไหวด้านนิเวศในภาคเหนือของประเทศไทยได้สะท้อนถึงการไม่มองคนปกากะญอแบบเชิงเดี่ยวแต่เป็นการมองพวกเขาแบบเชิงซ้อนที่มีการรับรู้ ความคิด มุมมอง วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ที่แตกต่างและหลากหลายกันไป ไม่เป็นแบบฉันทมติ แต่มีความขัดแย้งบางระดับเสมอ

ขบวนการเคลื่อนไหวด้านนิเวศเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่มีตัวตนมีผู้กระทำที่ชัดเจนไม่เหมือนกับกลุ่มเคลื่อนไหวทางศาสนาในอดีตที่เคยมีมา ซึ่งกลุ่มเคลื่อนไหวด้านนิเวศเหล่านี้มีปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนนั้นคือขัดแย้งกับข้อคำสั่งของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับการสร้างพื้นที่ให้กับชุมชนปกากะญอและชุมชนอื่นๆที่อาศัยอยู่ในป่าในการมีอำนาจเหนือทรัพยากรธรรมชาติที่ตนเองอาศัยอยู่เพื่อการดูแลจัดการที่เหมาะสมและยั่งยืน